Total number of printed pages-11.

3 (Sem-1/CBCS) CHE HG/RC

2021

(Held in 2022)

CHEMISTRY

(Honours Generic/Regular)

Paper: CHE-HG/RC-1016

(Atomic Structure Bonding, General, Organic Chemistry and Aliphatic Hydrocarbons)

Full Marks: 60

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese

Answer the following questions: 1×7=7
 তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is a meso compound?
মেছ' যৌগ বুলিলে কি বুজা ?

(b) What is meant by a normalized wave function?

অনুলম্বীয় তৰংগ কাৰ্য্য বুলিলে কি বুজা ?

(c) Arrange the following compounds in increasing order of bond angle:

তলত দিয়া যৌগসমূহ বান্ধনী কোণৰ বৰ্দ্ধিত ক্ৰমত অনুযায়ী সজোৱা ঃ

NH₃, PH₃, AsH₃, BiH₃

(d) Draw the structure of the most stable conformer of cyclohexane.

চাইক্ল'হেক্সনৰ আটাইতকৈ সৃস্থিৰ কনফৰ্মাৰটো অংকন কৰা।

(e) Predict the shape of the following molecule:

তলত দিয়া অণুসমূহৰ আকৃতি নিৰ্ণয় কৰা ঃ $SOCl_2$, SF_4

(f) Which of the following molecules is nonpolar?

তলত দিয়াসমূহৰ কোনটো অণু অধ্ৰুৱীয় ?

SO2, PCl5

- (g) Why is phenol a stronger acid than aliphatic alcohol?

  এলিফেটিক এলকহলৰ তুলনাত ফিনল কিয় বেছি
  আম্লিক ?
- Answer the following questions: 2×4=8
   তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা ঃ
  - (a) Explain the physical significance of ψ and ψ^2 .

 ψ আৰু ψ^2 -ৰ ভৌতিক বিশেষত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain why racemic mixtures are optically inactive?

বেছিমীয় মিশ্ৰণবোৰ কিয় আলোক অসক্ৰিয়, ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Assign R/S configuration of the following compounds:

তলত দিয়া যৌগসমূহৰ R/S দিক্বিন্যাস নিৰ্ণয় কৰাঃ

$$CHO$$
  NH_2 H OH HO HO CH_3 H

(d) What is Baeyer's test? Give the reaction.

বেয়াৰ'ৰ পৰীক্ষা বুলিলে কি বুজা ? বিক্ৰিয়াটো লিখা।

3. Answer **any three** of the following questions: 5×3=15

তলৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখাঃ

- (a) (i) State Saytzeff's rule and explain with suitable example. 2
  উপযুক্ত উদাহৰণসহ ছেইট্জেফৰ বিধি ব্যাখ্যা কৰা।
  - (ii) Describe the mechanism of dehydrohalogenation of alkyl halides.

এলকাইল হেলাইডৰ ডিহাইড্ৰহেল'জিনেচনত জৰিত বিক্ৰিয়াবিধি বৰ্ণনা কৰা।

(b) Describe the utility of Born-Haber cycle for calculating the lattice energy of sodium chloride.

ছ'ডিয়াম ক্লৰাইডৰ লেটিছৰ শক্তি গণনা কৰিবলৈ বৰ্ন-হেৱাৰ চক্ৰৰ ব্যৱহাৰ বৰ্ণনা কৰা। (c) Identify the products of the following reactions: 1×5=5 তলত দিয়া বিক্রিয়াসমূহৰ বিক্রিয়াজাত পদার্থবোৰ নির্ণয় কৰা ঃ

(i) +
$$H_2$$
 Lindlar's catalyst

(ii)
$$C_3 \longrightarrow Z_n/H_2O$$

(iv)
$$+ Cl_2 \xrightarrow{773 K}$$

$$(v) + B_2H_6 \xrightarrow{H_2O_2/OH^-}$$

- (d) How are alkanes prepared by the following?

  2½+2½=5

  তলত দিয়াসমূহৰ দাৰা কেনেদৰে এলকেন প্ৰস্তুত কৰা হয়?
  - (i) Corey-House reaction ক'ৰে-হাউছ বিক্রিয়া

(ii) Wurtz reaction উর্টজ বিক্রিয়া

(e) Draw the radial probability distribution curves for 1s, 2p and 3d-electrons and explain the difference.

1s, 2p আৰু 3d ইলেক্টনৰ ৰেডিয়াল সম্ভাৱিতা বিতৰণ বক্ৰৰেখা অংকন কৰি সিহঁতৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer **any three** of the following questions: 10×3=30

তলৰ *যিকোনো তিনিটাৰ* উত্তৰ লিখাঃ

(a) (i) Write two differences between electromeric effect and resonance effect.

ইলেক্ট্ৰমৰিক আৰু সংস্পন্দন প্ৰভাৱৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

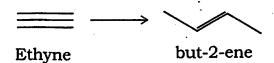
(ii) Write down the mechanism of oxymercuration-demercuration of reaction of propane.

প্ৰপেণৰ অক্সিমাৰকিউবেচন-ডিমাৰকিউৰেচন বিক্ৰিয়াৰ বিক্ৰিয়াবিধিটো লিখা। (iii) State and explain Hofmann's rule with an example.

উদাহৰণসহ হফমেনৰ বিধি লিখি ব্যাখ্যা কৰা।

(iv) Carry out the following conversion:

তলত দিয়াটো পৰিৱৰ্জন কৰা ঃ

(b) (i) Discuss the bonding in NO molecule with the help of molecular orbital theory and from its molecular orbital energy level diagram explain why bond energy of NO+ is larger than that of NO.

আণৱিক অৰবিটেল তত্ত্বৰ সহায়ত NO অণুৰ গঠন বৰ্ণনা কৰা আৰু ইয়াৰ আণৱিক অৰবিটেল শক্তিন্তৰ চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা যে NO+-ৰ বান্ধনি শক্তি তকৈ NO বেছি। (ii) What is radius ratio rule? How can it help to predict the structure of an ionic crystal? What is its limitation?

ব্যাসার্ধ অনুপাত বিধি বুলিলে কি বুজা ? আয়নীয় স্ফটিক এটাৰ গঠন নির্ণয় কৰাত ই কেনেদৰে সহায় কৰে ? ইয়াৰ সীমাবদ্ধতাবোৰ লিখা।

(c) (i) What is lattice energy? How does the solubility of an ionic solid depend upon its lattice energy?

Mention the factors on which lattice energy of an ionic solid depends.

5

লেটিচ শক্তি বুলিলে কি বুজা ? আয়নীয় কঠিন পদাৰ্থ এটাৰ দ্ৰৱণীয়তা ইয়াৰ লেটিছ শক্তিৰ ওপৰত কেনেদৰে নিৰ্ভৰ কৰে ? কঠিন পদাৰ্থ এটাৰ লেটিচ শক্তি নিৰ্ভৰ কৰা কাৰকসমূহ লিখা। (ii) Calculate the % ionic character in HCl molecule. Given the bond distance in this molecule is 1.275 Å and observed dipole moment value is 1.03 D.

HCl অণুৰ % আয়নীয় ধর্ম নির্ণয় কৰা। দিয়া আছে যে HCl অণুৰ বান্ধনি দূৰত্ব $1.275 ext{\AA}$ আৰু পর্য্যবেক্ষিত দ্বিমেৰু ভ্রামক 1.03D.

(iii) The dipole moment of NH_3 is larger than that of NF_3 . Justify the statement.

 NF_3 তকৈ NH_3 -ৰ দ্বিমেৰু ভ্ৰামক বেছি। ব্যাখ্যা কৰা।

(d) (i) What are quantum numbers?

How do they arise in the wave mechanical model of an atom?

Discuss the physical significance of different quantum numbers.

1+2+4=7

কোৱান্টাম সংখ্যা কি কি ? এটা অণুৰ তৰংগীয় যান্ত্ৰিক আৰ্হিৰ পৰা কেনেদৰে উৎপত্তি হয় ? বিভিন্ন কোৱান্টাম সংখ্যাৰ ভৌতিক বিশেষত্ব বৰ্ণনা কৰা। (ii) Write Schrödinger wave equation for hydrogen atom. What are various parameters used in the equation?

হাইডুজেন প্ৰমাণুৰ বাবে শ্ৰুডিজ্ঞাৰৰ তৰংগ সমীকৰণটো লিখা। সমীকৰণটোত ব্যৱহাৰ হোৱা বিভিন্ন পেৰামিটাৰবোৰ লিখা।

- (e) (i) Compare and contrast about the structure and stability of carbocation and carbanion. 5 কাৰ্বকেটায়ন আৰু কাৰ্বএনায়নৰ গঠন আৰু সৃস্থিৰতাৰ তুলনা আৰু পাৰ্থক্য লিখা।
  - (ii) How is benzene converted to acetophenone? Name the reaction and discuss the mechanism explaining each step. 5

    বেনজিনক কেনেদৰে এচিট ফৈননলৈ পৰিৱৰ্তন কৰা হয়। বিক্ৰিয়াটোৰ নাম লিখা আৰু প্ৰতিটোখাপ ব্যাখ্যা কৰাকৈ বিক্ৰিয়া বিধিটো বৰ্ণনা কৰা।

10

- (f) (i) State and explain Huckel's rule of aromaticity with suitable examples.
  - উপযুক্ত উদাহৰণসহ হাকল্'ৰ এৰ'মেটিক বিধি লিখি ব্যাখ্যা কৰা।
  - (ii) What are anti-aromatic compounds? Give examples. 2 এন্টি-এৰ'মেটিক যৌগ বুলিলে কি বুজা ? উদাহৰণ দিয়া।
  - (iii) Compare the relative stability of benzene, toluene and nitrobenzene towards electrophilic substitution.

ইলেক্ট্রফিলীয় প্রতিষ্ঠাপন বিক্রিয়াব প্রতি বেনজিন, টলুইন আৰু নাইট্র'বেনজিনৰ সুস্থিবতা তুলনা কৰা।

(iv) Explain the difference between the terms conformation and configuration by taking suitable examples.

উপযুক্ত উদাহৰণসহ গঠন আৰু দিকবিন্যাসৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।

3